

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

**Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2018. évi szakmai
műhelynapok megrendezése**

MEGYEI KÖNYVTÁRAK
- Szeged, 2018. április 17-18.

VÁROSI KÖNYVTÁRAK
- Gödöllő, 2018. április 18.

TUDOMÁNYOS és SZAKKÖNYVTÁRAK
- Bakonybél, 2018. április 25-26.

2018 július

Szakmai beszámoló, IKSZ Megyei Könyvtári tagozat

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség Megyei Könyvtári tagozatának szakmai tanácskozása a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával 2018. április 17-18-án valósult meg Szegeden, a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár szervezésében, *A GDPR és a könyvtárak* címmel.

A kétnapos szakmai tanácskozás célja az volt, hogy a kulturális alapellátásban meghatározó szerepet betöltő megyei hatókörű városi könyvtárak, az IKSZ Megyei Könyvtári tagozatának keretében felkészüljenek az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendeletének (2016. április 27.) 2018. május 25-étől hatályos, érvénybe lépő intézkedéseire.

A könyvtárak olyan történeti kulturális intézménytípusok, amelyek hagyományosan információkat, adatokat feldolgozó és közvetítő feladatokat látnak el. Feladataik ellátása során emberi, fizikai, pénzügyi és információs erőforrásokkal is gazdálkodnak, miközben a szolgáltatásaik információkhoz, adatokhoz, dokumentumokhoz és emberi kapcsolatokhoz kötődnek.

Szervezetükben és működésük során több területen is adatokat kezelnek, amelyek tárolása, kezelése többféle informatikai eszközökön, különböző szakmai integrált rendszerekben, megosztott felületeken, belső és külső hálózatokon és tárhelyeken valósul meg, az információtechnológia szinte valamennyi területét érintve.

A szakmai működés tekintetében a könyvtárak személyes adatokat kezelnek integrált könyvtári rendszerükben a regisztrált használók természetes személyazonosító adatainak rögzítésével, tárolásával. Szakmai működésük elengedhetetlen feltétele a belső és külső partnerkapcsolatok gondozása, az azokhoz kötődő adatok, információk, elérhetőségek (e-mail, telefonszámok, egyéb azonosítók) folyamatos karbantartása, használata, tárolása. Az integrált könyvtári rendszerben a munkatársak különböző jogosultságokat, azonosítókat és jelszavakat kapnak, ezek biztonságos kezelése, folyamatos rendelkezésre állása is fontos működési feltétel. A szakmai működéshez kapcsolódó szolgáltatások során a befelé érkező és a kifelé közvetített adatok biztonsága minden működő informatikai rendszer elengedhetetlen feltétele. Kiemelt helyen szerepelnek a könyvtári szolgáltatásokban a gyermekek és kiskorúak, ezért a hozzájuk közvetített és róluk szóló információk kezelése megkülönböztetett figyelmet igényel.

A könyvtárak biztonságos működésének feltétele a munkatársak személyes adatainak, a róluk szóló belső információknak kezelése, amely elsősorban a gazdasági és humán erőforrás-kezelő integrált rendszerek moduljaiban történik. A kapcsolódó adatok köre a természetes személyazonosító adatokon kívül érint(het)i a családi és egészségügyi állapotukkal kapcsolatos információkat, a különböző elért eredményeket és azok értékelését, a munkateljesítmények elemzését, az ún. „profilalkotás” területét.

A gazdasági szervezet működése során számos adatot kezel a szerződések kötésekor, a könyvelés során, az emberi erőforrással való gazdálkodás területein, amelyek kapcsolódnak a jogszabályi változáshoz.

Ezért fontos, hogy a könyvtárak felkészültek legyenek a különböző adatok és minősített adatok kezelésében, biztonságos tárolásában, a törvényes és jogszerű használatban. Az

adatvédelmi kötelezettségekről szóló uniós szabályozás 2018. május 25-től hatályos (GDPR – EU 2016/679 Rendelete). Az erre való felkészülést és a szankciók elkerülését szolgálta az a kétnapos szakmai tanácskozás, amelynek során az Informatikai és Könyvtári Szövetség keretében működő Megyei Könyvtári tagozat és annak képviselői előadások és közös gyakorlatok alapján megismerték az új jogszabály által érintett területeket.

A kétnapos szakmai tanácskozás első napjára tervezett előadások az elméleti ismeretek megalapozását szolgálták. Fontosnak tartottuk, hogy olyan szakembereket hívjunk meg, akik megfelelő képzettséggel és tapasztalatokkal rendelkeznek az adatkezelést érintő szabályozásokban.

A szakmai tanácskozás résztvevői a könyvtárak igazgatói és a témában érintett igazgatóhelyettesei (összesen 40 főre terjedt ki), munkatársai voltak.

A tanácskozás helyszínén, a szegedi Art Hotelban és a Somogyi-Könyvtárban a plenáris ülés előadásainak és a gyakorlati foglalkozásokat, konzultációt is befogadó termek biztosítása volt szükséges.

A szakmai tanácskozás során az IKSZ Elnökének, a helyi szervezőknek a köszöntését követően az első napon került sor a megalapozó, elméleti ismeretekbe való bevezetésre, a 11 órakor kezdődött programokban.

Fontosnak tartottuk, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság képviseletében jelen lévő előadó által a résztvevők megismerkedjenek az adatkezelői kötelezettségekkel és a szükséges teendőkkel. A megalapozó elméleti előadást a NAIH főosztályvezetője, Dr. Sziklay Júlia tartotta, aki az előadást követően konzultációs lehetőséget is biztosított.

Az első nap délutánjának programjában a Szegedi Tudományegyetem két szakembere tartott egy-egy területről előadást, amely szorosan kapcsolódott a megalapozó elméleti előadáshoz.

Dr. Lajkó Dóra az egyetem Állam- és Jogtudományi Karának adjunktusa a GDPR-rel kapcsolatos feladatokat, felkészülést a munkáltatók szemszögéből közelítette meg közérthető előadásában.

A GDPR informatikai vonatkozásaiba Dr. Alexin Zoltán, az egyetem Informatikai Kara Informatikai Intézetének adjunktusa vezette be a résztvevőket, más területekre is kitekintve.

A két előadás után ismét konzultációra nyílt lehetőség, mely a résztvevők kérdésiben és az előadók válaszaiban hasznosnak bizonyult.

Az első szakmai nap esti programjában 17-18,30 óra között az igazgatók részvételével zajló tagozati értekezleten a résztvevő igazgatók a GDPR-rel kapcsolatos tapasztalataikat osztották meg egyéb aktuális kérdések megbeszélése mellett.

A tagozati értekezlettel párhuzamosan a helyi szervezők városnéző programot biztosítottak a résztvevő többi kolléga számára, melynek keretében megtekintették Szeged szecessziós épületeit.

A szakmai tanácskozás második napja a terveknek megfelelően a gyakorlati ismeretszerzésre fókuszált.

Ennek keretében két felkészült szakértő osztotta meg az adatvédelem nemzetközi és hazai gyakorlatával kapcsolatos ismereteket a résztvevőkkel.

Az adatvédelemmel kapcsolatos nemzetközi gyakorlatokat széleskörűen, európai példákon keresztül Dr. Tószegi Zsuzsanna, az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet címzetes egyetemi docense mutatta be.

A hazai szabályozást, a jogszabályi környezetet az EMMI Közgyűteményi Főosztályának közigazgatási tanácsadója, könyvtári és jogi szakreferense, a területen nagy tapasztalattal rendelkező Dr. Kenyéri Katalin elemezte, közérthető módon.

A második nap programja is konzultációval, kérdések, problémák felvetésével és megbeszélésével zárult.

A szakmai tanácskozást az IKSZ elnökének, Ramháb Máriának az összegző gondolatai és az előttünk álló feladatoknak a summázása zárta. Elnök asszony ígéretet tett arra, hogy a második nap folytatásaként az IKSZ lehetőséget biztosít arra, hogy a szakértők egységes gyakorlati segédletek, dokumentumok készítésével támogassák a könyvtárak munkáját.

A kétnapos szakmai tanácskozás ezért valamennyi résztvevő számára fontos és meghatározó eredménnyel járt, amely hozzájárult ahhoz, hogy a rövid felkészülési idő alatt, a május 25-i határidő előtt a könyvtárak megtegyék a legfontosabb, nélkülözhetetlen lépéseket a GDPR tekintetében.

Az IKSZ Megyei Könyvtári tagozata köszönettel tartozik a Nemzeti Kulturális Alapnak azért, hogy pályázati forrásból támogatta a kétnapos szakmai tanácskozás megvalósulását.

Budapest, 2018. április 23.

Fotódokumentáció:

